

De luidsprekers van de in het Engelse Sheffield gesitueerde Wilson Benesch, zijn beslist controversieel te noemen. Alle modellen kennen een ronduit indrukwekkende en vooral vernieuwende technische opbouw waarbij de nadruk ligt op het veelvuldig gebruik van het materiaal koolstof. Nagenoeg al de WB producten zijn ronduit kostbaar, maar ook zeker vernieuwend te noemen. In de wandelgangen is het merk al net zo controversieel want naast de vele positieve uitlatingen zijn er ook geluiden hoorbaar die melden dat de weergave van dit merk als te 'laid back' of 'emotieloos' kan worden bestempeld. Om te kijken wat de aanleiding hiertoe zou kunnen zijn, maar vooral om te luisteren tot wat dit weergavesysteem in staat is, heb ik van importeur Audio Excellence uit Zevenbergen geruime tijd de gelegenheid gekregen om naar deze klanksculpturen te luisteren.

WILSON BENESCH A.C.T. LUIDSPREKERS

Betoverende
neutraliteit

Mede omdat ik verspreid over de afgelopen jaren eigenlijk de hele modellenrange van Wilson Benesch al een keer in mijn luisterruimte heb gehad, is het voor mijzelf verbazend dat ik het 'oermodel' waar alles mee is begonnen, de A.C.T. nog nooit in mijn eigen omgeving heb kunnen beluisteren. Iets wat met deze test ruimschoots wordt goedge maakt. De letters A.C.T. staan voor Advanced Composite Technology en we moeten terug naar het jaar 1994 wanneer dit model het levenslicht ziet. Op de fameuze High-End show in Frankfurt vindt dan in 1995 de officiële introductie plaats en de A.C.T. wordt er met verbazing en ontzag ontvangen zodat de naam en faam van Wilson Benesch hiermee definitief is gevestigd. De weergevers van dit type zoals die vandaag de dag worden verkocht, lijken visueel zeer sterk op dit oermodel maar onderhuids zijn er vele veranderingen doorgevoerd waardoor het gehoormatig een nog veel betere luidspreker is geworden. Geestelijk vader van het merk is de hoogbejaafde Graig Milnes die samen met zijn vrouw Christina de onderneming vorm geeft. Graig zorgt hierbij voor de ontwerpen en de technische verwezenlijking van de modellen terwijl Christina zorg draagt voor de overige werkzaamheden waaronder het personeel, zakelijke contacten en marketing. Voor meer informatie over de onderneming Wilson Benesch en Graig en Christina, verwijst ik u graag naar mijn rubriek 'Passie voor muziek' waar in Music Emotion nummer 12 van 2007 een zeer uitgebreid verhaal is verschenen.

A.C.T. achtergronden

De A.C.T. is zeer hoog in het Wilson Benesch gamma, net onder het absolute topmodel Chimera, gesitueerd. Het is een tamelijk fors (108 cm hoog, 23 cm breed en 37 cm diep) en werkelijk loodzwaar (52 kg!) vloerstaand luidsprekersysteem. Dat het visuele basisontwerp al weer stamt uit 1994 is het model beslist niet aan te zien want de A.C.T.'s die voor mij staan ogen fris en modern met een spannend lijnenspel van afwisselend scherpe en vloeiende vormen. Achterliggende gedachte hierbij is dat

het er niet alleen mooi uit dient te zien maar dat vooral het afstraalgedrag hierdoor wordt geoptimaliseerd. Materiaalkeuze en afwerking zijn extreem gedegen uitgevoerd en behoren wereldwijd samen met een handjevol andere fabrikanten tot het beste wat mij bekend is. Heel erg goed dus! Waar het merk Wilson Benesch vooral bekend om is geworden, is het veelvuldig gebruik van koolstofmateriaal voor zowel de behuizing als de bas/midden units. Volgens de onderneming voegen eigenlijk alle van hout of MDF vervaardigde luidsprekerkasten ongewenste kleuring aan het geluid toe. Zelfs dusdanig dat er eigenlijk nooit in die gevallen van een echt neutrale weergave sprake kan zijn. In het beste geval wordt dan de aanwezige kleuring tamelijk gelijkmatig over het complete weergavespectrum verspreid, zodat het niet direct opvalt. Toch is er ook in die gevallen meestal sprake van een waarneembare bepaalde vervaging of vervlakking bij verschillende soorten klanken. Volgens Wilson Benesch heeft een goed ontworpen en van koolstof vervaardigde behuizing al deze problemen nagenoeg niet. Niet alleen kan het gegoten worden in bijna ieder gewenste vorm en mede door de uiterst stijve en resonantiewerende eigenschappen is het vooral een (bijna) ideaal kastmateriaal. Door de combinatie van koolstof voor de feitelijke kast (de koolstofstrengen zijn fraai zichtbaar door de transparante coating) en houtdesigns voor de bedekking van de aluminium delen, heeft de A.C.T. een geheel eigen gezicht gekregen waarbij ook nog eens een flink aantal afwerkingsvarianten verkrijgbaar zijn. Het naadloos aanbrenge van de houtdesigns op metaal is overigens beslist geen sinecure en er bestaan slechts enkele bedrijven in Europa die hiertoe in staat zijn. Wilson Benesch heeft ook op dit aspect hoog ingezet en heeft het bedrijf in de arm genomen dat ook merken als Rolls Royce, Bentley en Aston Martin van een mooi houtlaagje op metaal voorziet. Aan de onderzijde van de kast is voorzien in vier prachtig scherp gedraaide en goed verstelbare spikes, terwijl de basreflex opening net

boven de onderplint uitmond. Slim, want hierdoor komt de plaatsing van de luidsprekers wat betreft de laagtonenweergave, veel minder kritisch. Technisch gezien is de A.C.T. een 2,5 weg basreflex luidsprekersysteem welke is voorzien van één geheel in eigen huis(!) ontwikkelde 17 cm Wilson Benesch Tactic bas eenheid, eenzelfde soort eenheid maar dan voor het bas/middengebied en een 25 mm soft dome tweeter welke volgens Wilson Benesch specificaties wordt vervaardigd bij het Deense firma Scan Speak. Het filter is geheel volgens mijn verwachting vervaardigd uit hoogwaardige componenten terwijl aan de achterzijde de bekende huiseigen dubbele aansluitingen zijn bevestigd die geschikt zijn voor zowel banaanstekkers als spades, waarvan deze laatste met het bijgeleverde gereedschap mooi stevig aangedraaid kunnen worden.

■■NEXT

Luisteren

Omdat het hier om een zeer kostbaar luidsprekersysteem gaat, zijn de luistereisen tot het maximale aangescherpt. Een weergever uit deze prijsklasse moet mijns inziens op werkelijk alle belangrijke muzikale parameters kunnen excelleren anders is er überhaupt geen sprake meer van enige vorm van prijs/kwaliteitsverhouding. Om dit te bereiken is er weer een keur aan mooie en verantwoorde randapparatuur ingezet en met succes! Al bij het opstellen blijkt dat de A.C.T. niet overmatig kritisch is en het systeem presteert al meer dan uitstekend bij normale afstanden tot zij- en achterwand (60 cm of meer). Grotere afstanden mogen wel en bieden zeker een toegevoegde waarde maar absoluut noodzakelijk is het hier zeker niet. Wel belangrijk, maar dat geldt eigenlijk voor ieder luidsprekersysteem, is het correct waterpas stellen waardoor de plaatsing binnen het ruimtebeeld nog nauwkeuriger wordt. Al bij de allereerste noten hoor ik meteen dat hier een topklasse luidsprekersysteem speelt wat je zowel visueel als auditief niet snel zal kunnen negeren. Meteen opvallend is de enorme uitgewogen weergave, zo heerlijk vrij van excessen en zo natuurlijk van timbre en afbeelding. Om dingen wat duidelijker te illustreren, zet ik er even denkbeeldig mijn referentie naast in de vorm van de eveneens indrukwekkend goede Master Contemporary C. Waar bij de Master alles in basis is gebaseerd op het neerzetten van een evenwichtig en krachtig mu-

ziespectrum en een tonale balans die naadloos gekoppeld is aan een enorm grote stage, is de A.C.T. een volledig ander type weergever. De eerste indruk is die van een meer ingetogen systeem maar dat blijkt na langer luisteren maar ten dele waar te zijn. Ook de A.C.T. is namelijk zeer goed in staat tot het leveren van een (zeer) evenwichtige tonale balans. Echter door de extreme afwezigheid van kastkleuring ontstaat er een buitengewone homogene energieafgifte die bij de Engelman wat geciviliseerder overkomt dan bij de Nederlander. De Master trekt je helemaal met huid en haar actief bij de muziek. Maar de Wilson Benesch is absoluut gezien wat meer beschouwend van karakter waardoor er samen met de zeer lage versmering, meer inzicht ontstaat in het muzikale geheel. Je kunt hier kiezen of je er helemaal in op wilt gaan of lekker genietend met een glaasje wijn achterover wilt leunen. De A.C.T. weet zowel kwalitatief als kwantitatief een bijna perfecte laagweergave neer te zetten. Het loopt mooi diep door, is zeer mooi in balans met de rest van het spectrum waardoor je het meer voelt dan hoort en heeft een prachtige ademende kwaliteit gecombineerd met een hoge resolutie. Het is dus meer het soort laag van een grote full range electrostaat of bandjesluidspreker dan de meer gangbaar weergevers van het elektrodynamisch principe. Midden en hoog vormen hiermee één geheel en zijn op de juiste elektronica beslist zijdezacht en uiterst fijn gedetailleerd van karakter. Dat de resolutie op topniveau zit, blijkt wel uit de verschillen die met de verschillende versterkercombinaties naar voren komen. Meteen bij het wisselen hiervan verschuift ook meteen de hele klankopbouw, waardoor blijkt hoe gering de invloed van de speaker zelf is. Heel knap! De Unison Research Performance met zijn enorme dynamiek en die typisch natuurlijke hoogoplossende luchtige weergave zoals alle single ended buizenversterkers dat schijnen te kunnen. De DartZeel met zijn indrukwekkende neutraliteit, holografisch ruimtebeeld in combinatie met een ietwat rondere klankbalans in het midden laag. De Pass Labs met de bekende ongebreidelde slagkracht ook in het sublaag, gekoppeld aan een enorme stage en de Spectral combinatie met die typische weergaloze snelheid, oplossend vermogen en het wat slankere maar zeer doortekende laag. De A.C.T. laat het allemaal feilloos horen, maar wat nog veel belangrijker is, met iedere combinatie wordt er feilloos muziek gemaakt zonder de minder sterke punten van dat moment te extreem uit te lichten. Hebben deze luidsprekers dan helemaal geen eigen karakter en zijn ze volstrekt neutraal? Nee, dat gaat weer net wat te ver maar ze gaan wel verder dan 90% van de op de markt zijnde luidsprekersystemen. Wat ik verder typerend vind aan de A.C.T. is het mooie ver doorlopende maar vooral zijdezachte hoog zonder ook maar ooit een spoortje hardheid te vertonen, het mooie kleuringsvrije middengebied wat alle timbres van zangers en instrumenten met al hun bijbehorende emoties goed laat uitkomen en het zeer goed omlijnde laag met een grote mate aan verfijning en controle. Het is gelukkig wars van iedere commerciële invloed en ondanks zijn rijkheid, zeker niet te vet. Het systeem heeft een zeer prettig aandoend timbre wat een mooie combinatie vormt tussen het hoge oplossende

Gebruikte componenten

Luidsprekers:	Wilson Benesch A.C.T., Master Contemporary C
Cd-Speler:	North Star Design T192 loopwerk met Extremo DAC
Geïntegreerde versterker:	Unison Research Performance
Voorversterkers:	DartZeel NHB-18NS, Pass Labs X1, Spectral DMC-15
Eindversterkers:	DartZeel NHB-108 Model One, Pass Labs X250.5, Spectral DMA160
Audiorack:	Finite Elemente Pagode Master Reference HD12
Interlinks:	Siltech Signature Forbes Lake generation 5, MIT Shotgun
Luidsprekerkabels:	Nirvana SX, MIT Shotgun
Netkabels:	Nirvana PC, Kemp Reference, Essential Audio Tools Current Conductor, MIT Shotgun AC2 Power Cord

vermogen en tonale rijkheid. Het ruimtebeeld wat deze luidsprekers weten neer te zetten benaderd het ideaal dat mogelijk is met twee weergevers. Het komt helemaal los van de kast waarbij de weergevers zelf niet zijn aan te wijzen. Ook zittende aan de zijkant zijn beide luidsprekers nog keurig even luid(!) hoorbaar. Zoals alle Wilson Benesch luidsprekers heeft ook deze A.C.T. wel een bepaalde vorm van voornaamheid of beleefdheid meegekregen die echter ook weer behoorlijk relatief blijkt te zijn. Want tijdens lange luistersessies blijkt deze voornaamheid eerder een voordeel ter zijn dan een nadeel en voor een groot deel te herleiden door de grote af-

wezigheid van kleuring, compressie en vervorming. Als je na zo'n sessie vervolgens naar een ander willekeurig 'normaal' systeem gaat luisteren, valt daarbij ogenblikkelijk de relatieve onrust en kleuring op. Toch is er ook een nadeel te noemen hoewel dat niet voor iedereen zal gelden. Hardcore fans van onder andere heavy metal muziek of andersoortige extreem heftige uitpattingen kunnen beter verder zoeken. Het kan op zich wel goed worden weergegeven, maar door het hoge oplossend vermogen wordt er nauwelijks iets verbloemt. Dus de vervorming in de gitaren wordt vervolgens onverhuld en ongekleurd in de rondte geslingerd. Iets waar niet iede-

re muzikliefhebber van gediend is. Alle van een koolstofkast voorziene Wilson Benesch weergevers bezitten deze ongekleurde weergave en het leunt eigenlijk dichter tegen een electrostaat (maar dan wel één met echte body en druk in de weergave) dan een dynamisch systeem aan. De bevindingen die van een aantal mensen op het internet rondzwerfen betreffende een (te) laid back en emotioneel geluid, wil ik dus bij deze wat mij betreft deels naar het land der fabelen verwijzen. Ik zeg expres deels, want aangestuurd door een niet goed passende aansturing kan de neutrale weergave inderdaad omslaan naar die genoemde parameters. Het geluid kan dan te veel laid back worden en door de te geringe aanvoer van echte klankkleuren, emotioneel gaan aandoen. De oplossing is echter eenvoudig. Gewoon samen met uw dealer de nodige aandacht aan de complete weergaveketen besteden en u zult beloond worden met een werkelijk prachtige en vooral evenwichtige weergave waar het zeer lang naar luisteren is.

Conclusie

Met veel genoegen heb ik de gehele testperiode naar de Wilson Benesch A.C.T. geluisterd. Een tijdspanne waarbij ik geen moment twijfels heb gehad over het neergezette weergaveniveau en zelfs de vraagprijs acceptabel vind. Deze luidsprekers zijn zeker kostbaar en vragen ook nog eens om een forse investering aan hoogwaardige randapparatuur. Daarentegen zien ze er ook nog eens zeer fraai uit, zijn in vele varianten (tegen meerprijs) te verkrijgen en bieden in een juiste keten, een betoverend neutrale full range weergave waar het met heel veel muzieksoorten echt intens van genieten is.

Tekst Werner Ero

PRIJZEN
WILSON BENESCH A.C.T. € 15.400,- PER PAAR

AUDIO EXCELLENCE
TEL: 0168-335180
E-MAIL: INFO@AUDIOEXCELLENCE.NL
WWW.AUDIOEXCELLENCE.NL

» END

